

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Felére	5	"	"
Negyedévre	2	"	50 "
Egy órára	1	"	"

Egyen szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzár iratok alk. szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjazás külön beiktatásért 30 kr.

Kisértet.

Debreczen, febr. 25.

Néhai való jó Kálmán királyunk immár 900 esztendeje törvénybe iktatta Tarczai városában: Boszorkányokról pedig, amelyek nincsenek, kereset nem emeltessek, — mégis kisértetekről kell beszélnünk ma is, a XIX. század végén.

Igaz, hogy ez a kisértet teljesen modern lélek szilárdságtannal és grafosztatikával, differenciális és integrális számítások nagy tudományával felfegyverezve, — mindamellett kisértet biz, ő, mivelhogy egyszer már el vala temetve. Ugy hívták életében: **Havranek és Adriányi város-ház-építési terveze.**

Ismeretes ennek a tervezetnek a sorsa mindnyájunk előtt, s ha talán magára a tervre kissé szigorú is az ítélet, hogy megérdemelte a sorsát, de azokra, akik születése körül bábasági teendőket végeztek hivatva és hivatalosan egyaránt, nagyon is ráillik, mert maga az egész terv halva született s már a gondolat abszurdum volt, hogy egy a modern igényeknek egyáltalán meg nem felelő berendezésű, beosztású épületet második emelettel, díszítő czafangokkal s belőle alkalmazott toronynyal akarjanak ujja és czélszerűvé tenni.

Az egész terv nem e világból való volt, meg kellett tehát halnia, addig is, amíg élt, kár volt az anyja alatt meghagyni.

S imé, a város új, lámpával kerekesztett s vakon belebotlott főmérnöke fel-

idézi ezt az eltemetett rémet (bizonyára azt a lámpát kérte kölcsön a vakmerő kísérlethez, amelylyel őt felfedezték!) s leüti magas mérnöki (de nem építési) tudományával a belső oldaláról a tornyot, s nagy bölcsen hozzátézi, — hogy ekként mindenki lássa, mennyire ért ő a dologhoz: Egyéb díszítés az épület architektúrájának megrontása és a középület jellegének kivételköztetése nélkül el nem hagyható s én ezt nem javaslom.

Erre is elmondható: si tacuisses, philosophus mansisses. De ő mégsem hallgat el, hanem folytatja azzal a vakmerőséggel, amelyet kifejez a régi magyar mondás: Akinek az isten hivata t ad... Folytatja ugyanis ekképen: Ezen kiadásokra van fedezet és pedig a takarékpénztárban e czélra elhelyezett összeg. De már tiszteletbeszület minden mérnöki tudományak, azonban aki valamihez nem ért, az ahhoz ne szóljon. Az a pénz amelyet a főmérnök »e czélra« rendeltnek nevez kifejezetten és félremagyarázhatatlanul, belügyminiszterileg jóváhagyott határozottan, mint új város-ház-építési alapgyümölcsöztetve kezelendő mindaddig, míg megfelelő összegre ki nem növi magát.

Abból a 266,751 frtból tehát Adriányi és Havranek terve, bármilyen mágiával idézgette is fel halottaiból Stahl Géza, egy krajczárt sem fog felémészteni. S ezzel aztán teljesen be is sült ez a főmérnöki bemutató.

Hanem van még egy része ennek

a jeles indítványnak s az azt mondja, hogy üssük le a téglát ezért 2 frttal, mindjárt olcsóbb lesz a terv. Ez aztán Kolombus-tojás. Vajjon nem hallotta e mindenki annak idején, mikor Stahl Géza azt először kitalálta, hogy a város téglája mindig és mindenkinek többet ér 2 frttal, mint akármelyik magánvállalkozóé?!

Rosz helyen jársz, jó kisértet, Debreczenben nem ijedősek az emberek, de ha mégsem akarsz nyomtalanul eltűnni, kérünk, vidd el a magikusodat olyan helyre, ahol több hasznat veszik, mert mi nekünk — bizony Isten, ez az egy produkció elég volt tőle!

Kész kiegyezés. Bécsből táviratozzák, hogy a kereskedelmi és a szerszerművészek, valamint az osztrák magyar bank szabadságadalmának megújításáról szóló törvényjavaslatok már teljesen elkészültek s ezeket április elején fogják a magyar képviselőháznak és az ujonnan megalakuló osztrák képviselőházak betérjeszteni. — A bank szabadságadalmának ügyében a két pénzügyminiszter még egyszer szóbelileg tárgyalni fog.

A kvóta-ellenes feliratok a képviselőház előtt. — A képviselőház kérvényi bizottsága e hó 26-án veszi tárgyalás alá az országgyűléshez benyújtott feliratok és kérvények harmadik sorjegyzeit, melyben Heves és Somogy vármegyéknek a kvóta felemeles ellen tiltakozó feliratai is benne foglaltatnak. A bizottság értesülésünk szerint nem fog bele menni a kérvények érdemleges tárgyalásába hanem azokat a hárszabályok 195. §-ára vaó-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Reminiszcenciák.

VII.

Gábor Áron halála a kőkösi hidnál.

— A „Debreczen» eredeti tárczája. —

Irtta: **Vántsá György.**

Szabadságharcunk hanyatló napja még egyszer feragygott s bearanyozta fényű sugaraival a kicsiny, de lelkes sereg fegyvereit.

A diadal fényes volt, de a veszteség, mi a szekelyeket érte a kőkösi hidnál vívott csatában, nagy volt, mert itt esett el az ágyúöntő Gábor Áron. Az ő halála keseríté el a kicsiny sereget, — mely kétszerte nagyobb muszka sereg felett aratott diadalt s boszulta meg őt.

A tömösi szorosban elvesztett csata után, az ott szétvert sereg töredéke a kőkösi hidnál gyűlt össze és egyesült a háromszéki kis sereggel. Az alig 5 ezer főnyi sereg első csapatai a prázsmári részen levő térségen sáncokat készítettek és azokban foglalt állást, míg a sereg többi része három

tömegben és pedig a középső osztály az országon, a hiddal szemben, a kőkösi részen, a jobbszárny a hid és a Feketeügyi folyó jobb partján a szász erdőig — a bal szárny, a hidtól balra színén a Feketeügyi jobb partján, az uzon határhalmig volt felállítva.

Gábor Áron, a kit időközben a magyar kormány őrnagyi rangra emelt és a kézdívasárhelyi ágyúöntő műhely vezetésével bizott meg, ujonnan öntött 8 db. ágyúval jelent meg a csata tere s azokat kartácsra töltve a hiddal szembe, az országon emelt sánczosarak torlászai mögé helyezte el. A többi ágyút — számszerint 9-et, — melyek felett a parancsnokságot szintén átvette a Feketeügyi jobb partján úgy helyezte el, hogy a czélpont a hid és az országot volt.

Gábor Áron adjutánsa Nagy Sándor még ma is élő ev. ref. tükész volt. Az ágyúk mellett mind szekely gyerekek voltak, a kik közül egy sem volt husz éves. Két kedvence volt ezek között Gábor Áronnak, az egyik Moinar Lajos, a ki irányzó volt (meghalt a múlt évben S. Sztgyörgyön), a másik meg Bedeház János (ez utóbbi még ma is el S. Sztgyörgyön).

A Vilmos huszárok Uzon községe alatt levő réten voltak felállítva, a kik közül egy század a Feketeügyi jobb partján portyázott s figyelte az ellenség mozdulatait.

Lüders, a muszka csapatok vezére 1849 június 26-án hagyta oda 12 ezer főnyi sereggel és 40 ágyúval Brassó falait és a prázsmári réten foglalt állást.

Június 26-át követő éjszaka csendben mult el; mindkét sereg készült az elhatározó, a döntő ütközetre.

1849 június 27-én reggel sűrű köd borult a táj fölé, előre is jelezve a gyászos kiemelés napot, mely sokaknak utolsó napja lett.

A szekelység kicsiny serege már jó eleve el foglalt minden oly pozíciót, melynek megvédését a szükség és az elővigyázat parancsolta.

Az ellen tábor felhasználta a reggeli köd átláthatlan homályát, szinten igen előnyös állásokat biztosított a maga részére, de bizva a nagy és nyers tömegben sáncokkal nem erődíttette meg táborát.

Ugy kilencz óra felé a sűrű köd eloszlott és kis felhők alakjában a délkeleti Kárpátok csucsaira üledett le.

hivatkozással úgy intézi el, hogy egy sz-
r ü e n t u d o m á s u l v e n n i j a -
v a s o l j a a z z a l a m e g o k o l á s s a l , h o g y a
kérvények első sorjegyzékének 26. száma alatt
az 1896. évi április 26-i népgyűlésnek a
kvóta ügyében beadott kérvényére már hatá-
rozott a Ház és pedig úgy, hogy ki a d a t
t i k a z a l a k i t a n d ó k v ó t a
b i z o t t s á g n a k .

Háboru vagy béke ?

— Hírek a forrongó keletről. —

Debreczen, február 25.

El van határozva hogy a király a jövő
hét elején mindenesetre elutazik Cap-Martinbe
Monakó mellé. Ebből következtetni lehet, hogy
a diplomácia oly megállapodásokra jutott, a
melyek a béke szempontjából megnyugtatók
s a királynak megengedik, hogy családja
körében pár hétig pihenjen, Leánya, Mária
Valéria és veje, Ferencz Szalvátor már meg-
érkezett Erzsébet királynéhez s ugyanabba a
fogadóba szállott Albert szász király is,
Ferencz József legjobb barátja nejevel, Karo-
lina királynéval. Ily családi és barátságos
idill nem képzelhető ágyudörgéssel. De külön-
ben is e pillanatban úgy látszik hogy a keleti
kérdés elvesztette akut jellegét, mert Ferencz
József április 25-ére jelentette be látogatását
II. Miklós cárnál a kinék négy napig lesz
vendége. Addig a Balkán fél-
s z i g e t e n n e m l e s z h á b o r u
h a v a r a t l a n e s e m é n y e k a
d i p l o m a t á k s z á m i t á s a i t
m e g n e m z a v a r j á k .

Mert erről biztosak nem lehetünk, amíg
nem látjuk, hogy az odavaló kis fejedelmek
és népek mit csinálnak s a ki és beszámít-
hatatlan szultán mit művel Konstantinápoly-
ban. **A nagyhatalmak elhatározásai a leg-
békésebbek, a balkáni hírek pedig a
legnyugtalanítóbbak.** A törökök mozgósíta-
nak, ötvenezer ember már a görög határon
áll és kétszázhuszezer emberre teszik —
persze csak papirosan — a porta által behi-
vott csapatok számát.

Kis Ázsia jön át Európába, a vasutak
szállítják a katonát és a hadiszert, a mo-
hamedán albánoknak osztják a fegyvert. Ezt
az egész nép látja s lázba esik. Montenegró
is behívja zászlóaljait, Nikita hadiszemlét tart
Cettinjenben s megszállja az albán határt,
csak hogy a szomszédok be ne törhessenek

A nap teljes fény pompájában ragyogott
és sugarai a fűszálakon millió meg millió
harmatesőpeket szárítottak fel, hogy azok helyét
pár óra múlva véresöppek váltsák fel.

Alig végezték el a székely seregben a
tábori papok, a szokott isteni tiszteletet, alig
hangzott el az A m e n , megdördültek az
ellenség ágyúi, melyeknek tekei azonban sem
az elöltölt előcsapatokban sem a hidban kárt
nem tettek.

A székelység ágyúi hallgattak, G á -
b o r Á r o n az alkalmas pillanatot várta, mely-
ben 17 ágyujával egyszerre onthat gyilkoló
kartács özönt a támadó ellenség zömére.

A kétszerte nagyobb ellenség előcsapata
visszavonulásra kényszerítette a székelység hi-
döntuli előcsapatát, a kik a legnagyobb rend-
ben és folytonos tüzelés között hajtották a
visszavonulást végre, s a F e k e t e ü g y
jobb partján, a hid mellett elterülő kis fűzes
berekben foglaltak állást.

Az ellenség a visszavonulást kedvező
alkalommal látta arna, hogy a hid ellen álta-
lános rohamot intézzen. Nem is késedelmes-
kedett sokáig és seregének zömével általános
rohamot intézett.

G á b o r Á r o n elrejtett ágyúinak elér-
kezett a kedvező pillanat, megkezdhetni a
tüzelést.

Az ellenség a h u r r á k i á l t á s s a l r o -
hant a hidra, de alig közelítette meg azt

Bolgár Ferdinánd siettetve kéri szerb Sán-
dort, jöjjön Szófiába hozzá tanácsra. A szerb
király már vasárnap elindul, de nem egyedül,
hanem Szimics miniszterelnök és külügymi-
niszter és Miskovits hadügyminiszter kísé-
retében.

Macedóniában Monasztir körül már 4
főlkelő banda bujkál a hegyek közt, készíti
a görögök fölkelését. Addig nem fog támadni
Larisszából Miklós görög herceg, a kinék
nincs csak kilenczezer katonája, ha a főkelés
elérjed s a törökök elszélednek, a krétai
vállalat megismétlődhetik. S az Adriánál is
kessülnek a harcra; a határon, Prebeza
török vár és kikötő előtt görög hadihajók
demonstrálnak, ugyanott följebb, az artai öböl
vegen, Arta görög várossal szemben, a törökök
vernek sánczokat. Ezek nem előkészületek a
békére.

Vajjon kigyul-e a Kelet, avagy a Krétai
tűzokádó is elhallgat? Most még a szigeten
javában gyilkolják egymást a mohamedánok
és keresztények, a hová a hajók golyói nem
érnek.

A sziget déli oldalán, a Kandaosz folyó
torkolatánál fekszenek Kandano, Szelime vá-
rosok és Kastelli erőd, egy hegytökon, Kas-
telli ég, Szelinot és Kandant a főkelők ost-
romolják. Kandant, a mely nincs a tenger
partján, körülzárták és kiéheztetik. Az északi
parton rosszabbul állnak a görögök, mert a
nagyhatalmak hajói elzárták az összeköttetést
a görög hajóhad és Vesszosz ezredes között,
a ki nem kap csapatai számára se lőszert, se
eledelt, se pénzt, szóval minden segítségtől el-
van zárva.

A hatalmak ezt megtehetik, mert immár
Kréta körül van tizenöt angol
hajó, hét orosz, hét francia, hét
osztrák magyar, két német és egy
olasz. összesen harmincz négy
különböző tengeri szörnyeteg.
Az olasz hajóraj nem itt, hanem a Pireusz-
ban van.

Ami a nagyhatalmak diplomáciai akci-
óját illeti, fenyegetéseikre Görögország még
nem hajtott, sőt a görög kormány azzal vá-
laszolt, hogy az összes nagyhatalmakkal meg-
fogja szakítani a diplomáciai összeköttetést.
Ezt megteheti minden szuverén állam, — de
a nagyhatalmak elhatározását és akcióját
ezzel megakadályozni nem fogja.

E—g

tömött soraira 17 ágyú torka ontott kartács
zápárt, melyek iszonyu pusztítást vittek vég-
hez az ellenség tömött soráiban,

A nem vart fogadtatás vissza hökken-
tette az ellent, mely sietett is halottainak és
sebesültjeinek hátrahagyásával lőtávolon ki-
vültre esz-vesztetten vissza vonulni.

Az első támadás vissza lőn verve, de
az ellen, bár sokat veszített nem vonult tel-
jesen vissza, hanem seregének pihent csapa-
tait állította harcra, újra felvette a
harcot, újra támadott.

Ágyúi folyton dörögtek a támadó csapa-
tok a p r o f e g y v e r e i n e k r o p o z á s a s z ü n e t
nélküli volt, de minden erőlködése hasztalan
történt, mert G á b o r Á r o n jól irányzott
lővései mindannyiszor nagy veszteséggel
kénytelenítették visszavonulni.

L ü d e r s l á t v a t á m a d á s a i n a k s i k e r -
telenségét cselhez folyamodott. A hid ellen
intezett támadásait ismételte, de seregének
más részével a F e k e t e ü g y ö n g á z l ó t
keresett.

Azonban e gázlót kereső csapatok min-
denike sikertelenül járt, mert a székely sereg
jobb- és balszárnyán levő csapatai, minde-
nünnen vissza vonulásra kényszerítették.

Azonban az ellenség egy ágyújának si-
került észrevétel nélkül U z o n alatt egy oly
alkalmas helyet hatalmába keríteni, melyről
sikeres támadást intézhetett a hidfővel szem-
ben felállított G á b o r Á r o n á g y ú i e l l e n .

Stahl Géza és a városháza.

Debreczen, febr. 25.

Stahl Géza főmérnök azzal kezdi működését
új állásában, hogy az alábbi humoros beadványt
terjesztette a tanács elé, amelylyel különben
érdemileg, ha ugyan egyáltalán lehet ezt a
szót használnunk. mi lapunk vezércikkében
foglalkozunk.

A városház építéstudójának napirendjéről
levétele a kalmával lefolyt viták során az el-
fogadott Havranek és Adriányi-féle tervnek
jósága s művészi értéke még azok által is
elismertetett, kik annak idején azon terv ellen
foglaltak állást, csupán annak költséges voltát
kifogásolva.

A költségvetés szoliditását azon tény
igazolja, hogy az a nagyméltóságú kereskede-
lemügyi m. kir. miniszterium részéről jóvá-
hagyott.

A tervet és költségvetést teljesen isme-
rem s kötelességem szerint áttanulmányoztam
s véleményem ma is az, hogy a czélnak meg-
felelőbbet, jobbat s városunknak megfelelőbbet
a költségvetési összegnél kevesebért elő nem
állíthatunk.

Az építés ügyét napirendről levővő ha-
tározatot provokáló indítvány be nem vallott
indokolása az volt, hogy az árlejtés eredmé-
nye mellett az összes előirányzott munkák az
engedélyezett összegben fedezetet nem találtak
s azt néhány ezer forinttal tullepték s ez
okból a torony es felesleges díszítések elha-
gyásával újabb munkákat előterjesztését indít-
ványozták.(?)

A kérdés pénzügyi részének a mai ál-
lása a következő:

1., a költségvetési végösszeg a palafedel beszámításával	324075 ft.
2., építések beünlvő tisztelet- díja	7500 ft.
3., Hungária hasznobére a bér- let lejártáig	7700 ft.
4., butorzatra	10000 ft.
Építési összeg	349275 ft.

Ezen kiadásokra van fedezet és pedig:

A takarékpénztárban e czéla
elhelyezett 1897. jan. 1-en 2666751 ft.
Tehát hiány 82524 ft.

A mennyiben a közgyűlési határozat
alapján tervezett torony elhagyatnék, a költ-
ségvetési előirányzatból 20,000 ft törölhető

Ez ágyú első lövése, épen az irányzást
intéző G á b o r Á r o n t a l á l t a . A s z é k e l y e k
büszkesége az egyszerű ifjúból történelmi
alaká nőt ágyúöntő G á b o r Á r o n e g y
jajszó nélkül bukott ágyújára s lehetne ki-
drága életét.

Mint villámcsapás sujtotta le a kicsiny
seveget, a fölkiáltás:

M e g h a l t G á b o r Á r o n !
A rémes fölkiáltás csaknem végzetessé
vált, de a pillanatban N a g y S á n d o r a m á r
szét futni akaró sereg elé állt és bosszúra
hívta fel őket.

E z ű r z a v a r t é s z r e v é v e a z e l l e n s é g e g é z
seregével rohamra indult a hid ellen.

Irtózatos jelenet vette kezdetét.

A székelység ágyúinak kartács zápora
oly iszonyatos pusztítást vitt véghez, hogy az
ellenség sorából elesettek vére a F e k e t e ü -
g y h a j j a i t p i r o s r a f e s t e t t e . A v i s s z a v o -
n o l ó e l l e n u t á n r o h a n t a s z é k e l y s é g , m e l y
rendetlen futásban keresett menedéket. Előro-
bögő V i l m o s h u s z á r a i n a k a T ö m ö s v i -
z e i g ü l d ö z t é k a f u t ó k a t , a k i k a i g v o l t a k
képesek pár ágyút megmenteni.

A nyert diadal fényes volt, de G á -
b o r Á r o n h a l a l a e l h o m a l y o s í t á a z t . A z
elesett székely ágyú, hogy ott pihente egyik
ágyúja mellett, ott sirdogált egyik kedvence
B e d e h á z i J a n o s a k i s z i n t é n m e g v o l t
sebesülve.

Az üldözésből visszatért sereg sirva

lenne. Egyébb diszítés az épület architektúrájának megőrzése s a középület jellegéből kivételkötetése nélkül el nem hagyható s en ezt nem javasolhatom.

Mint az előzetes tárgyalások során, úgy itt is meg kell említenem, hogy egyáltalában nem látom indokoltnak, hogy a város saját építéséhez a téglát drágábban számítsa mint a tegla piaci ára. Hirdetésekből köztudomású, hogy a téglagyárak a téglát ma kisiben eladásra kinalják s nagyban vételnél további engedményt tesznek.

Jelenthetem, hogy a magán teglagyárak nagyban vételnél 12 frtért adják az I. osztályú körkemencei téglát.

A mennyiben a városház építése komolyan elhatározatnak, javasolom, hogy az építésnél a körkemencei tegla ára 12 frttal számoltassék el, amely esetben — a költségvetés 14 frtos téglával lévén számítva a tegla ára, — 1,850,000 darab téglaszükséglettel 3700 frt volna megállapítható.

A torony költségeinek és a tegla árában elerendő megtakarításnak, összesen 23700 frt levonásával marad a hiány 58824 frt, melyhez hozzá számítva az építkezésnek a Hungária bérleti tartamán tulterjedése esetére egy évi bért 7700 frtot, lesz a fedezet nélküli összeg 66524 frt.

Egy összeg kölcsön útján volna fedezendő, mely az újabb bolthelyiségek béréből teljesen törleszhető lesz s így a házi pénztárt nem terhelné.

Az előző tárgyalások során 81750 frt kölcsön felvéte volt elhatározva.

Bár e kérdés elbírálásánál irányadónak nem tekintem is, meg kell említenem, hogy a már elfogadott s általam kivételre most is ajánlott tervekért a főügyési vélemény alapján is 6000 frt fizetendő s így annak felhasználása legalább is ajánlatos.

A fentiekben javaslatomat előterjesztve és indokolva tisztelettel kérem az ügy sürgős tárgyalását.

Debreczen, 1867 február 23-án.

Stahl Géza
fémernök.

Színház.

Ujházy Ede első fellépte.

— Budapest —

Üdvözöljük Ujházy Edét a nemzeti színház, de az egész magyar színészet legkiválóbb művészt, ugys mint városunk szülötét Debreczenben.

Ünnepi esték azok, a melyeken Ujházy színpadunkon játszik s így csak örülhet

vette körül az elesett nagy férfit, ki nemcsak eszével, hanem kezével és utolsó lehelletéig hazája szabadságáért küzdött.

Eresztvényi László urfi, ki mint Kossuth huszár szolgált a székely seregben, Gyula y Károly bajtársával, a ki egymaga egy szakasz Kossuth huszárt állított teljes folszereléssel a szabadság harc szolgálatába, intézkedtek az elesett hőselemetéséről.

Még 27-én este egy ágyuszekérre tették a hulat és felvittek Eresztvényi László urfi eresztvényi birtokára, a honnan másnap fényes katonai pompával helyezték ideiglenes nyughelyére az Eresztvényi család ősi sírboltjába.

E sírboltból az abszolutizmus sötét uralma alatt kénytelen volt Laczibácsi nagy titokban a temetőbe jeltelen sírhant alá helyezni el.

A hatvanas évek elején a jó Laczibácsi, a ki megyei iktató lett a sirt egyszerű kövel jelölte meg, a mit azonban a megye hálás honleányai és fiai közadakozásból, egy díszes emlékművel cserélt ki, melynek tetején egy bronz ágyú hirdeti, hogy ott nyugszik Gábor Árontűzérőrnagy.

lelkünk, hogy oly gyakran látogat el hozzánk, mert ebből bátran merjük következtetni, hogy szereti szülővárosát s annak közönségét is.

Majdnem telt ház előtt kezdte meg tegnap estére terjedő vendzsereplését.

Ez alkalommal dr. Schweitzer után Kuliffay Ede által magyarosított Budapestencz. vigjátékban lépett fel. — A különben elég silány darab bizonyára nem tett volna semmi hatást, ha Ujházy az ő páratlan művészetével a Békés Zsigmond csikmegyei székely paraszt szerepében, melyben valóban keresetlen, eredeti és természetes játékaival óriási sikert ért el, meg nem menti az estét.

A vidékről Budapestre először felkerült parasztot, a pipogya férjet oly hűen oly kitűnően állította elénk, hogy annál tökéletesebbet képzelni sem lehet.

Valóban nagy bámulatos az ő művésze.

Minden mozdulatával, arcának minden izmával játszott, soha a színpadon egy percig tétlenül nem állott.

Sokan Ujházyt az ugynevezett műszerepekben tartják legnagyobbknak, de én azt hiszem, hogy az ő ragyogó művésze az ilyen szerepekben érvényesül legjobban.

Kivüle Lócsharkné, Molnár Rózi, Kiss Irén, Szilágyi és Vidor érdemelnek dicséretet. —a.

Egy rut kormánypárti visszaélésről.

— Korteskedés közhivatalokkal. —

Debreczen, febr. 25.

(—cz.) Handlé! Mi van eladó? Ez volt a jelszó, mit az elmúlt országos képviselő választások alatt a kerületekben szálló igékként szétrepítettek a kormány különféle hivatalos és nem hivatalos handléi...

A pálinkával belocsolt bankó, a zsendár szurony, a fenyegetések, a hazugság számos aranyozott mondásai, mind cifra szalagjai voltak a legutóbbi képviselőválasztásoknak. De mégis legfelháborítóbb volt az a körülmény, amit az országos képviselőválasztások alkalmával a kormány főispánjai és képviselő jelöltjei a közhivataloknak, az állami intézményeknek egyes városok részére való kortes, czelu ide s oda ígérgetésével elkövettek.

Mintha csak a Csáki szalmájából rángatták volna elő szekederék számba az otrombabbnál otrombabb ígéretek az állami intézményekre vonatkozólag, akkent lett ígérve, hogy csak a vármegye határai se menjünk túl, például: Hajdu-Nánásnak és Bősörménynek államilag segélyezett főgymnázium, Dorognak püspökség és járásbírótság, mit a rebellis Nánásról véltek könnyűszerrel áthelyeztetetni a tarka toli lovagjai? És így tovább minden városnak, minden város választó polgárságának valami édes csemege, mely uton-utfélen, veres plakátokon, dob és zeneszóval, part értekezleteken mindenütt nagyhangon lett ajánlva, holott többnyire csak a Kirke varázló asszony vezedelmes hatása csemegei voltak azok?

És hogy ezek a minősíthetetlen kortes üzelmek a kormánypárti körök egy részében is visszatetszést keltettek, bizonyították a annak dr. Óváry Ferencz, a nagyvázasnyi kerület kormánypárti képviselője, a ki budapesti tudósítónk

szerint, félreérthetetlenül megvádolja Veszprém vármegye közigazgatási bizottságát, — melynek tagjai szintén notorius kormánypártiak, hogy a megyeterületén felállítandó új adóhivatallal a legszembetűnőbb korteskedéstűztes állásfoglalása a vármegye közérdekeinek teljes melözésével, tisztán a pártpolitika, — illetve a elefolytképviseelő választások eredménye szerint módosul. A vármegye közigazgatási bizottsága ugyanis a választások előtt az új adóhivatalt Devecsernek helyezte kilátásba s most, a választások után pedig megváltoztatta előbbeni határozatát, Enying székhellyel javasolja a pénzügy miniszternek az adóhivatal felállítását. — Miért? — Azért, mert Devecser ellenzéki képviselőt választott, Enying pedig kormánypártit küldött a parlamentbe.

Devecsert tehát meg kell büntetni Enyinget pedig meg kell jutalmazni. Ezen a rut cinizmuson ütközött meg dr. Óváry Ferencz.

Handlé, handlé, mi van eladó! Akik eddig vármegyénkben is vakok voltak, lassatok, nyissátok föl szemiteket s undorodjatok meg az erkölcsök ama rothadásától, melyek ragályok fészkevé tették a kormánypárti tábor s melyektől még a kormánypárt hűséges képviselői, vitézei is undorral felháborodott gyomorral fordulnak el, szívök mélyében is szégyenelve ama pillanatot, midőn ily handléhatalom zsoldosaivá szegődtek.

Szóllóssy János.

— 1849—1897. —

Debreczen, febr. 25.

Hajdu-vármegye emeletes palotáján libeg lobog a szomorú fekete zászló... Halottja, nagy halottja van a vármegyének... Szóllóssy János vármegyei tiszti ügyész dőlt ki az élők küzködő sorából, ez a hatalmas, athléta termetű, javakorabeli fiatal ember, a kiváló jogász, kihez a vármegye közönségének, mondhatni pártkülönbég nélkül, oly sok szép, immáron szerte foszlott reményei fűződtek...

Kitűnő volt, mint ember, kitűnő volt, mint hivatalnok is, ki legjobb ereje szerint igyekezett betölteni azt a nagyfontosságú és díszes vármegyei kivált, az ügyési állást, melyet előtte a vármegye egyik legelő jogásza Szina Gyula országos képviselő töltötte be, követésre méltó egyenességgel, határozott és bárkinek is becsületére való önállósággal... De elmondhatjuk, hogy Szóllóssy Jánost, kiváló elődje után is, szinte megszerette s tisztelettel a vármegye közönsége, tisztelte benne is azt az egyenességet, azt a férfias becsületességet, melynek erejével a politikai viharok, politikai háborgó szenvedélyek közepette is, oly partatlanul, oly méltányosan, oly becsületesen járt el, mint a legutóbbi országos képviselő választáskor a hajdunánási választókerületben, hol választási elnök volt és a hol a megboldogult lelkiismeretes, becsületes eljárása nélkül aigha nem diadallhatott volna az erőszak, az árutakon ténfergő furfangosság s kortes lovagiasság, mely így is megkísérelt minden lehetetlent?

A Szöllőssy János halála nem jött egész váratlanul, hosszas szenvedések, gyötrő fájdalmak előztek ezt meg... A vármegyházánál a decemberi, múlt évi közgyűlésen szerepelt utóljára, ettől kezdve támadta meg hatalmas életerejét a lappangó betegség, mely kihülésből származott difteritisz volt, mely átment a vérbe, megtámadta az egész szervezetet s okozta a halálos felbomlást...

A halál február 24-én este 9 és 10 óraker állott be, a tudós doktorok nem tudták szárnyát szegni, hiában hívták le a beteg ágyához vasárnap Korányi Frigyes egyetemi tanárt is, a halál borzalmas hatalma legyőzte az életerős testet...

Sz. Szöllőssy János 1849-ben február 20-án született Huszton, régi nemes családból, az atyja Károly vármegyei alispán volt. Tanulmányait Eperjesen végezte, 1870-ben ügyvéd lett, 1871—1872-ig Karczagon ügyvéd kedett, majd 1874-ben Püspök-Ladányba telepedett át, 1880-ban megnősült, nőül vevén Tiszta Karolnát. 1889-ben született egyetlen kedves fia, a 6 éves kis Károly. — 1890. deczembertől töltötte be a vármegye ügyészi állását.

Alapítója volt a polgári takarékos és hitel szövetkezetnek is. Ezek röviden az életrajzi adatai.

Mint jogász a kiválóbbak közül volt az első, mint hivatalnok, ki a kötelességét mindig buzgón teljesítette, s mint ember nemes szívű, csupa szeretet, csupa előzékenység, példányképe az igaz barátoknak...

A megboldogult tiszt ügyészt pénteken délután 4 óraker fogják eltemetni Miklós-utcai lakásáról... Addig pedig leng, lobog a vármegyházán az a szomorú fekete zászló és a koporsót betakarják az illatos virágok, koszorúk... Mint mikor az erős gránit oszlop kidől, olyan volt a boldogult halála, hogy még agyásközepette is önkénytelen az aggályos kérdés, hogy vajjon találunk-e helyére méltó oszlopot s ide is nem állítanak be valami — protekciós fatuskót?.. Bizony gyásza van, igazi gyásza van most a mi vármegyénknek.

Ifj. Mórincz Pál.

Egy debreczeni földbirtokos félmillió öröksége.

— A mexikói magyar nábób kincsei. —
(Saját eredeti tudósításunk.)

Debreczen, febr. 25.

Ez egyszer nem a hírlapok szokásos tavaszi és őszi kacsjáról van szó, mert dél-amerikában tényleg meghalt egy dús gazdag magyar ember, kinek az örökségét egy debreczeni földbirtokos fogja kézhez kapni. A Mexikóban az osztrák-magyar konzuli hivatal helyettese által hitelesen kiállított és megpecsételt okirat bizonyítja ezt, mely a napokban érkezett a boldog örökös Sz. A. földbirtokos kezéhez.

A consul értesítésében, mely 3692. szám alatt, consuli pecséttel ellátva és aláírva küldetett, S c h. amerikai polgár elbunytaról és tekintélyes hagyatékáról van az írás felvéve.

S c h. földbirtokos, köztársasági képviselő és gyáros Magyarországból származott át a tengeren túlra és a folyó év elején halt meg. Mexicó közelében, — Gingermanio nevű telepen volt nagy földbirtokos és

malmai — s halála előtt örökösül Sz. A-t unokaöccsét nevezte meg, végrendeletileg is, Magyarországból, kihez a konsuli hivatal ama értesítést küldte, hogy a szükséges irások, dokumentumok beszerzése után, április elsején az örökségre illetékes férfit Hamburgban „Colorado“ nevű gőzhajó fogja várni, melynek az Észak német Llyoyd társaság a tulajdonosa és Mr. Boyclanwiew kapitánya, ki „pergrati“ fogja átszállítani a tengeren a boldog örökösöt...

A tekintélyes örökség Don Cavaillodi Gonsales köztársasági, mexikói közjegyző hitelesített összeírása szerint 200,000 azaz kétszáz ezer dollára rug, ami magyar értékben körülbelül 378,000 frtnak felel meg. Az elhunyt nábób hagyatéka a leltár szerint a következőkből áll: egy birtok két malommal, értéke 50,000 dollár; készpénz 70,000 dollár; különféle aktívák 30,000 dollár; rétek és legelők Gingermanio-ban (eine kleine Markfleckt nicht weit von Mexiko) 10,000 dollár; egy palota a fővárosban, Don Carlos utcában 30,000 dollár; egy villa „Puerto Salamandros“-ban 5000 dollár; különféle beruházások, ékszerek, ingóságok 5000 dollár.

Sz. A. földbirtokos az ügy lebonyolításával egyik tekintélyes helybeli ügyvédet bízta meg, a ki már érintkezésbe is tette magát a consuli hivattal, a honnét a nagyértékű értesítés ide érkezett. Így hát az amerikai nábób, kincse magyarországi embert fog holdogítani

TARKA-ÉLET.

Ujházy Edéről.

A mi városunk szülőitje, de büszkesége az egész Magyarországnak. Óriás, mint művész, de természet is nagyobb egy fejű a magasabb növésű embereknek; ami az oka talán, hogy úgy a fejét előre hajtván szokott járni, mintha féne, hogy fejét bele találja útni valamely csillagba?...

Más közönséges balandó a mi kedvencz művésznünk helyében inkább a homlokát fejtene, mert hisz a Constantin apó, pardon! abbé, párja a legszebb asszony, legkedvesebb menyecske gyémántos Budapestben a szépségéről híres Székely Kornélia?

No de Ujházy Ede nem tartozik a közönséges emberek közé, mert neki még má is ez a nótája:

Akad nekem szerető
Minden ujjomra kettő...

— Hát, márhogy az ujjadra, jegyezte meg malicziózan Komjáthy direktor no azt elhiszem?...

Más nemes tulajdonsága ami szeretett és kedves művésznünknek az is, hogy a „kálariaszta“ meg a Schylock szerepénél is jobban szereti, habár ez utóbbit, mint mondják, utólrétegebbül játssza meg, mint az előbbi, melyben meg az aranyos János direktor utólrétegetlen. És mondják, hogy a nagy művész becsüléssel kivül János direktor ez érte is ragaszkodik olyan nagyon az Ujházy vendégfelleptéhez, mert a mit fellepti díjakban szokott fizetni a művészeket, azt a kálariaszta rendszerint visszanyeri tőle, úgy hogy a „végzőnál“, a bucsuzásnál még Ujházyra kell a vendégjátékát nem élvezhetik, hisszük annál számossabban fognak majd sietni a vendégművész előadásaira, hogy gyönyörködjenek művészi alakításában, amelyekben manapság paratlan Constan-

tin apó, pardon! a b b é t akartam mondani: mert hisz ne felejtsük el, Ujházy Ede, a művész, eléggé fiatal még, mint férj?

Paulus.

Ujdonságok.

* Szigeti Szöllőssy János halála. Lapunk más helyén egy cikkben emlékezünk meg arról a gyászestéről, mely Hajdúvármegyeét gyászba borította. A város egész közönsége körében, a kora reggel futó tűzként elterjedt gyászhir mély részvételt keltett. — A halálesetről meg a mai nap folyamán a következő értesüléseket szereztük: a betegség a mint a difteritisz átment a belső szervezetre, a legkomolyabb jellegűt öltött, úgy hogy Dr. Losonczy Almos megyei t. főorvos, a ki az egész betegség alatt gyógykezelt, lemondott minden reménységről, ugyanilyen véleményben voltak Korányi Frigyes dr. egyetemi tanár, a budapesti klinika vezetője és dr. Ujfaluysy József, kik a kezelő orvossal együtt vasárnap konziliumot tartottak a beteg felett. Azóta minden perczen várták a halált, a míg végre tegnap este 9 és 10 óra között be is következett az. Mint a kezelő orvos azonban megállapította, a halált közvetlenül szívszélhűdés okozta. Az elhunyt főügyész — ki még a férfi korában volt, hisz néhány nappal ezelőtt töltötte be 48-dik életévét, halálát sürgette az, hogy nem hitt a betegségében. A difteritisz 3—4 ízben fektette ágyba, de mindannyiszor felkelt és végezte dolgát a vármegyházánál orvosa minden figyelmeztetése dacára. — Az ágya mellett halálának bekövetkeztekor neje sz. Tiszta Karolina, ki Tiszta Zsigmond p-ladányi gazdálkodó leánya, 6 éves kis Károly fia, özvegyasszony testvére és Ráthó Gyula kir. tan. alispán, az elhunyt legjobb barátja, voltak jelen. A szemét az alispán fogta le a halott szobája mellett töltötte az egész éjet, hogy a zokogó özvegy nagy fájdalmát enyhítse. Szöllőssy János temetése folyó hó 26-án, holnap délután 3 óraker lesz a miklós utca 1912 sz. háztól a honnan a gyászima elhangzása után a Kossuth-utcai sarkkerben helyezik örök nyugalomra. Az elhunyt, ki református vallású volt, egyházának hű fia és vallásos érzelmű volt. Hajdúvármegye tisztikara elhatározta, hogy tisztársuk halála alkalmával külön gyászjelentést ad ki, a temetésen testületileg vesz részt a gyászoló özvegyhez részvétiratot intéz, a ravatalra pedig koszorút helyez. A Polgári Takarékos és Hitelintézet elnökének elhunyt alkalmából ma délelőtt igazgatósági ülést tartott Kátz Jakab elnökele alatt elhatározta, hogy díszes koszorút helyez a sírjára, temetésére testületileg kivonul. Az özvegyhez részvétiratot intéz. Emlékét jegyzőkönyvben megörökíti. Megfesteti életnagyságu képét és a szövetkezet helyiségeben kifüggeszti.

A család által kiadott gyászjelentés a következő:

A B. F. R. A. A legmélyebb fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk a forrón szeretett jó férj, apa, fiu, testvér, vő, sógor és rokon szigeti Szöllőssy János Hajdúvármegyei tiszt ügyészenek f. hó 24-én éjjeli 1/2 10 óraker, életének 48-ik, boldog hazaságának 17-ik évében 2 havi szenvedés után bekövetkezett elhunytát. Kedves halottunk földi részei, f. hó 26-án d. u. 3 óraker fognak Miklós utca 1912. sz. háznál tartandó ima után a Kossuth-utcai sarkkerbe örök nyugalomra helyezettetni,

mely végtisztességtételre rokonainkat, ismerőseinket, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczenben, 1897 február 25. Bánatos neje: Özv. szigeti Szöllőssy Jánosné szül. Tisza Karolina. Ezyetlen gyermeke: szigeti Szöllőssy Károly. [Szerető édes anyja: Özv. Szöllőssy Károlyné. Egyetlen testvere: Özv. Héder Lajosné gyermekével. Nagyiday Menyhért mint nagybátya. Id. Tisza Imre mint após. Tisza Zsigmond és ifj. Tisza Imre, mint sógorok. Özv. Vargha Károlyné mint sógorné gyermekeivel. Tisza Iona férj. Molnár Sándorné gyermekeivel és számos rokonok nevében is. Béke poraira! — A temetést Kernáts »Kegyelet« temetk. int. rendezi.

A vármegyei tisztikar kiadott gyászjelentése így szól:

Mély fájdalommal tudatjuk szeretett tisztársunknak Hajdúvármegye tisztifőügyésze szigeti Szöllőssy János urnak f. február hó 24-ik napján este 10 órakor, 48 éves korában, tisztviselői működésének 8-ik évében történt elhunytát. Felejtethetlen tisztársunknak, barátunknak földi részei, a családi gyászjelentés szerint f. február hó 26-án d. u. 3 órakor fognak az örök nyugalomnak átadni. Debreczen, 1897 február 25. Hajdúvármegyei tisztikara.

* **A Kossuth gyász.** Kossuth Lajos halálának harmadik évfordulóját az idén is a kerepesi-uti temetőben zárandokló gyászmenettel fogja megünnepelni a főváros polgársága és ifjusága. A gyászmenetet márczius 21-én vasárnap délután rendezik. — A nagy gyászmeneten kívül egyes egyesületek saját kebelükből külön gyászünnepet is fognak tartani. Az ünnepet minden politikai pártkülönbség nélkül rendezik. Már eddig is számos egyesület jelentkezett részvételre. Az egyetemi polgárok és az asztaltársaságok küldöttei élénk részt vesznek a rendezés munkájában. — Márczius 15-én is lesz ünnepély Kossuth sirjánál, melyet sokan meg fognak koszorúzni. Több iskolában és ifjusági egyesületben már folynak a gyűjtések ama koszorúkra, amelyeket márczius 15-én kegyeletes megemlékezés jeléül Kossuth Lajos sirjára tesznek.

* **Törvényhatóságok a kvóta ellen.** Esztergom megye közgyűlése Kruplanicz Kálmán főispán elnöke alatt egyhangúlag elfogadta Szabó Mihály főjegyző javaslatát a kvóta emelés ellen. A javaslat kitűnő alapossággal fejtegeti Ausztria jogtalan követelését. — Említettük, hogy Temesvár városa se hideg, se meleg határozatot hozott. De még ennél is fölháborítóbb Toronói a l m e g y e eljára. Ez a jeles megye ugyanis egyszerűen csak tudomásul vette a hevesi atratot s irattárba tette. Ez az első feketesárga kvóta emelő megye az országban s reméljük hogy a h a z a á r u l á s bélyege több megyét nem is fog érni. Torontalmegye e szegényének Rónay Jenő főispán a bünszerzője.

* **A színházi bizottság** köréből felszólítást intéztek Komjáthy szinigazgatóhoz, hogy Ujházy Edét két este bérletes előadásban is léptesse fel. Komjáthy ígéretet tett, hogy rábírja a művészt, hogy töltsön meg vendégfellépését s ez esetben az ötödik és hatodik vendégszereplése bérletben fog megtartani.

* **Vajda János mellszobra.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter újabb jelét adta azon nemes érzésből fakadó kegyeletének, a mely Vajda János elhunyt költőnek végtisztessége költségének elváltatásában nyilvánult első sorban. Ezt követte az elhalt nővéreinek anyagi istapolására irányzott jótékony cselekedete, amelyet most legújabbban az a rendelkezése egészít ki, hogy a költőnek Strobl által elethűen mintázott s a szebrász

tulajdonát képező, ércbe öntött mellszobra a kultuszminiszter kezelése alatt álló forrásokból megvásároltassék és kegyeletes emlékül a Nemzeti Muzeumban elhelyeztessék. Megkönyvitette ennek kivételét a művész is, a ki készségesen mondott le művészi mintája díjazásáról, csakis az érbeöntés költségeit véve számításba.

* **Egy gyáros öngyilkossága.** E czim alatt magirtuk lapunk tegnapi számában Brammer Henrik budapesti csokoládégyáros öngyilkosságát, mely nagy részvétet keltett a főváros kereskedői köreiből. A feleségének Debreczenben lakó családja iránt is általános a részvétel. Özveggye már megérkezett a fővárosba, de ő sem tud bővebb magyarázatot adni férje öngyilkosságának okáról. Tegnapi Brammer valamennyi üzlete zárva volt s a leeresztett vasfüggönyökön nagy fekete betűk hirdettek: »Halál eset miatt zárva.« A család eddig még nem intézkedett az öngyilkos temetésére nézve.

* **Nyilvános köszönet.** A helybeli m. kir. honvéd törzsermesterek és őrmesterek által február hó 21-én a Mvrgitfürdő disztermében tartott tánczvigalom alkalmával felülfizetni kegyeskedtek: Nyiri Sándor ezredes 26 frt, Kiss Áron ref. püspök 5 frt, Decker János őrnagy 4 frt, Bauer Ignác és Társa czég 3 frt, Dr. Lemberger Rezső törzservos Halász Atikár, Lusztig Károly Pál János 2—2 frt., Dobos Kálmán alezredes Csicsery Géza őrnagy, Lányi István őrnagy, Németh Béla százados, Schneller Károly százados, Dr. Tónay Dezső ezred orvos, özv. Stubek Gusztávné, Halasi Vilmos törzsermester Budapest, 1—1 frt. Mihalovics Zoltán főhadnagy 50 kr. Kőcsa Béla hadnagy 50 kr. Darvasi Sándor őrmester 50 kr. Haraszi Lajos őrmester 50 kr. Erdélyi Ferencz 50 kr. Törös János 50 kr. Szabó Lajos 50 Cseresznyés Sándor 50 kr., — A kegyes adakozóknak az árvák és szegények nevében ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki. — A rendező bizottság. Midőn a fenti felfizetők névjegyzékét közzé tesszük csak hiteltörői kötelességünket teljesítjük. — ha a legnagyobb elismerésünket fejezzük ki Nyiri Sándor ezredes ur és szereteire méltó neje irányában, a kik a vigalom védnökségét elfogadták ott személyesen megjelentek s szíves, lekötelező modorukkal nemcsak a vigalom sikerét biztosították, de magyabn hozzájárultak, hogy a jótékony célú intézetek támogatása lehetővé vált.

* **Adomány a város szegényeknek.** A debreczeni 3-ik honvéd-gyalogezred őrmesterei az általuk rendezett bal tiszta jövedelmét 17 frt 50 krt mai napon a városi szegényeknek adományozták.

A Ferencz József víz a legtartalomdúsabb keserűvíz: tartalmaz 1000 részben: sulphat 48.7, sodibicarbonicum 1.5. A gyógyhatásu alkatrészek összege 53.7. Az elsőrangú magyar vegyészek vegyelemzési igazolják ezt az eddig paratlan dús tartalmat, a Ferencz József keserűvizet orvosi kapacitások különösen ajánlják. Mindenütt kapható.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónkiól —

Budapest, febr. 25.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Polónyi Géza felelt személyes kérdésben Rosenbergr Gyulának.

A honvédelmi tárca költségvetése került ezután tárgyalás alá, melyet Szerb György előadó ajánlott elfogadásra.

Komjáthy Béla a szélsőbaloldali nagy tetszése közben fejtette ki a Kossuth párt álláspontját. Fejtette, hogy a honvédség nem felel meg mal szervezetében hivatásának. A párt megbízásából mondott beszéd szép hatást keltett.

Utána Molnár apát a honvédek vallástalanságát kifogásolta, míg Benyovszky Sándor tüzéséget kért a honvédség számára.

Tnaly Kálmán a honvédség szelleme ellen szól. Kifogásolja azt, hogy a káivini-sta

honvédeknek is le kell térdelniök a kath szentség előtt.

Fejérváry miniszter egy pár rossz viccel felelt erre, aztán a többség megszavazta általános ságbana költségvetést.

A részletes vitánál a honvédenház ügyében Thaly Kálmán, a hadmentességi díjak tételénél Pichler Győző szól.

Eután általános meglepetésre egy órára befejezték a honvédelmi tárcza költségvetésének tárgyalását.

Kanea lángban.

Budapest, febr. 25. (A Debr. ered. táv.) Kanea a tegnap óta lángban áll, a felkelők a hatalmak elleni gyűlöletükben felgyújtották.

A közoktatásügyi tárca

Budapest, febr. 25. A Debr. er. táv. Miután ma oly varatlanul ledaráltak a honvédelmi tárca, a hoinapi képviselőházi ülésen már megkezdik a vallás és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását, mely ügyben ma este az összes partkörökben ülés lesz.

Gyilkosság Budapesten.

Budapest, febr. 25. A Debr. ered. táv. Nagy szenzacziót keltett Budapesten egy tegnap este vakmerően elkövetett gyilkosság. Egy Haas nevű aranyműves Népszínház-utcai boltjába 5—6 óra között eddig ismeretlen uri öltözetű fiatal ember betört, Haast megölte aztán kirabolta. Rengesz és aranyeműt vitt magával, a rendőrség kopói lázasan nyomozzák a tettest.

Brammer temetése.

Budapest, febr. 25. (A D-br. ered. táv.) Az öngyilkos lett csokoládégyarost, Brammer Henriket ma délután temették el nagy részvétel mellett, a nélkül, hogy felboncolták volna.

Gyuri, megbocsátok.

— Makáma az igaz szerelemtől. —

Debreczen, február 25.

Ez ám a történet, amely szomorú, vig is, — ki hallja, igazán mosolyog is, sir is. — Nem tudja az ember, róla hogyan írjon, — tréfás verset mondjon, elégiat írjon? — Mert szörnyű komikus ez a furcsa dráma — zengjen tehát róla a pajkos makáma.

— Ulozsa községben regényes Gömörben — falu legszebb lánya nagyon nagy örömben — elkészült neki a menyasszonyi fatyol — férjhez megyen holnap Isten jóvoltából! — Borul hat lelkére rózsaszínű mámor — atkozottul csiklandozza szívet a kis Ámor.

— Répászky gazduram nagy lakzira készül, — sütik a kalácsot a rétest vég nélkül, — közelből, távolból sereglik a vendég, — szüzcsekké, menyecskék, daliás leventék.

Együtt van a násznép, út is már az óra — násznagy uram nógat, norza indulóra — prűskölő paripák megúnjak az állást, — a tiszteleadó is, templomban a várást! — Hát mért nem mehetnek, mért nem indulhatnak? — tán ólomlaba nőtt a vidám csapatnak? — Nem nőtt ólomlaba a vidám seregnak, — kurjongatva utnak azért nem erednek — valaki hiányzik a tarka násznépből: nem lehet esküvő a vőlegény nélkül!

— Szemét a menyasszonyi homályosra sirja — jaj ez a gyalázat, hogy viszi őt sirba — Fátyolat lépni, virágit elhányja — ő a kerek világ legszánandóbb lánya!

— Menyasszonyi diszbül ahogy kivetkeznek — milyen meglepetés, amit észre vesz még! — Arany medália eltűnt a nyakáról — meg a karperecz is lilium karjéről — nem függ a fülebe drága fillenzője — micsoda gonosz kéz fosztotta meg tőle? — S ahogy gondolkodik, egyszerre, hirtelen, — megvillan agyába egy szörnyű sejtelen. — Hatha vőlegénye azért ölelgette — azért ringatta, azért becézgette — míg róla ügyesen mindent le-

oldozott — azután odébb állott, jaj, jaj, az átkozott!

— Borul a lakzira sötét, gonosz árnyék — a vőlegény után lóra kap a násznép! — S lám, sikerrel járt a vőlegényvadászat, — hozzák már, hozzák már, tolvaját a násznak! — Ott van a zsebében valamennyi ékszer, — bevallja a bűnét kétségbeeséssel. — Esedező szemmel néz menyasszonyára, — sóhajta tekint a menyasszony is rája. — S azt hiszik, magától örökre elűzte, — menyasszony fátolyát vetette a tűzbe? — Szerelmes szívből nem fakada átok. — Ennyit monda csupán: »G y u r i, m e g b o c s á t o k!«

— És a násznép ajkán zajos éljen zendül, — muzsika is csendül, majd a táncz is perdül. — foly tovább a lakzi, de hogy is ne folya? — Mulatnak, mintha csak mi sem történt volna!

— És e bámulattal végzem be ezt a dalt: — Soha a szerelem nem ilt ily diadalt — Bünbocsátó ara isteni kegyelme — mi csoda a tiéd mellett Julia szerelme? — Te vagy a vilagnak legangyalibb lánya — zengje dicsőség szózatok makáma!

Olpan Itsep.

A vásárcsarnokról.

Debreczen, febr. 25.

Lapunkban is ismertettük már, hogy a Budapest székes főváros által létesített hatalmas és pompás vásárcsarnok február 16-án nagy ünnepélyességek mellett nyílt meg. E vásárcsarnok rendeltetését nem szükséges bővebben részletezni, hogy minden téren mily hasznokkal jár ez, még pedig az ország legtávolabbi részén levő termelőkre is. Kiviláglik ez teljesen abból az értesítésből, melyet Latkóczy államtitkár megküldött az összes törvényhatóságoknak, így Debreczennek is, s melyet nagy közérdekű fontosságánál fogva teljes terjedelmében közlünk:

»Ezen vásárcsarnokok rendeltetése egyfelől a főváros lakosságának állandóan jó és egészséges élelmi cikkekkel való ellátását lehetőleg biztosítani, másfelől pedig az ország különböző, közeli és távoli vidékein lakó termelőknek lehetővé tenni, hogy az általunk termelt élelmi cikkekkel könnyű szerrel, kedvezően értékesíthessék.

A vásárcsarnokok tehát nemcsak a főváros lakosságának, hanem a vidéki termelőknek érdekeit is egyaránt szolgálják; mert lehetővé teszik a termelőknek, hogy az általuk termelt élelmi cikkekkel bármely mennyiségben is értékesíthessék.

Ha bárki is Budapestre a vásárcsarnokok útján való eladás céljából, húst, vadat, halat, szárnyast, tejet, vajot, sajtot, tojást, főzeléket, zöldséget, burgonyát, gyümölcsöt vagy bármely más élelmi cikket akar nagy mennyiségben, vagy azokból csak néhány darab vagy akár csak egy kosárral valót küldeni akar: az a küldeményt alkalmas módon becsomagolja s az ekként becsomagolt élelmi cikkekkel vagy egyszerűen a »Központi vásárcsarnok Budapest«, vagy pedig valamelyik hatósági közvetítő nevére címözve, a vasútra feladja. Az így utóak eresztett küldemény biztosan megérkezik a központi vásárcsarnokba, itt aztán a felügyelő valamelyik hatósági közvetítővel kiáltatja a vasútról a küldeményt s a közvetítő azt vagy nyilvános árverés útján, vagy szabad kézből lehetőleg gyorsan eladja s a beküldővel haladéktalanul elszámol.

A központi vásárcsarnokban szigorú hatósági ellenőrzés alatt egyelőre két hatósági közvetítő fog működni, u. m.:

1) a magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetsége;

2) a »Vámos és Grant« cég néven működő közkereseti társaság.

Ezen hatósági közvetítők által történő közvetítésért szedhető legmagasabb díj 8%-ban van megállapítva, tehát közvetítésért az eladási árak 8%-át vonhatja le a maga részére, de ennél többet semmi esetre sem. Ezl

a hatóság a legszigoribban ellenőrzi s ha bárki is a hatósági közvetítő elszámolása ellen az elszámolási értesítő kézhez veteletét számítható 5 nap alatt a központi vásárcsarnok főfelügyelőjénél panaszt emel, a panasz szigorú vizsgálat tárgyát fogja képezni.

A hatósági közvetítők a közvetítési 8% díjon kívül csak az áru küldeményre sajátjából előlegezett s arra szükségképpen vagy hasznosan fordított készpénzkiadásokat vonhatja le az eladási árból.

Ilyen kiadások lehetnek: a vásárcsarnokig történő szállítás költségei, a netaláni fogyasztási adó és szakértői szemle díj, a burkolat (csomagolás) esetleges változtatásának, vagy a burkolat visszaküldésének költségei, halaknál a jégfogyasztás költségei, baromfinál az etetésre fordított költségek és hasonló kiadások.

A központi vásárcsarnokba az élelmi cikkekkel vasúton, hajón és tenzeven (kocsin) lehet beszállítani. A ki az államvasutat veszi igénybe, az a szállítási díjból 10% kedvezményt kap.

A fő és székváros által létesített vásárcsarnokok intézményének hasznát tehát az ország bármely messze vidékein levő termelők is élvezhetik és az megalkotott szervezetében az egész ország területén az élelmiszer kereskedelemnek hatalmas tényezője, az élelmi cikkek természetesen előmozdítója és a termelők egyik fő jövedelmi forrása lehet.

Eppen ezért, bár értesülésem szerint a fő és székváros tanácsa már kellőképpen tájékozott a vásárcsarnokok intézményének szervezetről, céljáról és rendeltetéséről az összes törvényhatóságokat, a rendezett tanácsú városok tanácsait, valamint az egyes községek jegyzőit, s kérve a termelőknek a vásárcsarnokok igénybevitelére való buzditását; részéről is felhívni kívántam a törvényhatóság figyelmét ezen intézmény országos közgazdasági jelentőségére és fontosságára és ebből kifolyólag arra, hogy törvényhatósága területén az illetékes hatóságok és községek útján ezen intézményt és annak előnyeit a termelőkkel a legszélesebb körben részletesen megismertetni, érdeklődésüket felkeltetni s őket ezen intézménynek igénybe vételére buzditani a helyi közgazdasági viszonyok emelése érdekében állónak tekintse.

Végre pedig megjegyzem, hogy a mennyiben a szövegben levő intézmény tekintetében bárki bármely felvilágosítást kíván, e végből a vásárcsarnok igazgatóhoz forduljon.

KÖZGAZDASÁG.

Az értéktőzsde és a háború.

Debreczen, február 25.

A nagyhatalmak egyértő fellelése, a felkelők megagyuzasa a görög kormányhoz intézett ultimátum visszaállították az értékpiac nyugalmát. A mit úgy kell érteni hogy a beállott széles-szél alatt inkább vesznek mint eladnak, minek folytán a hausse-irány ke-rekedet felel.

Csalódnék azonban, a ki azt kinné, hogy ez a mozgalom a tőzsdén állandó marad: a spekuláció semmitől sem retteg annyira mintha semmi sem történeik, ekkor nincsenek konjunkturák, melyekre az üzérkedést főlépteni lehetne, minél fogva az üzlet szünetel, az üzérkedés nem keresnek semmit s ilyenkor a laikus szerencse vadászokat is bajos a játékba beuzratni.

A háborús hírek tehát a hetekig tartó üzletelenség után kapóra jöttek és ha nem lesznek ily hírek, a tőzsde egy ideig gondolkodni fog róla, hogy legyenek, azaz csinálnak az üzérkedés háborús híreket. Az értéktőzsde ilyen vagy amolyan irányzatából tehát a politikai helyzetre következtetést vonni nem lehet, hamis és talni a tőzsdén minden, többnyire a konjunkturákat szolgáló hírek is, és hamissak az adósvételek is. Ez utóbbit kell különösen megvilágítanunk.

A laikus joggal kérdezheti hogy kik voltak azok a bolondok, a kik a görög

flotilla Kréta felé elindításakor majd ismét nehány görög katonára partra szállásokor 16—20 fittal olcsóbban dobtak piacra értékeiket? Hát senkik!

Adtak és vettek de csak papíron. Az egyik az európai háborút bekövetkezendőnek vélte, számított arra, hogy az árfolyamok tovább hanyatlanak s ez eladta a másik nem hitte, hogy a kis Görögország belekergeti Európát a háborúba, minél fogva az árfolyamok felemelését remélte és e reményben vásárolt. A vétel és eladás azonban elszámo-lá-s-ra a megy s ez az ugynevezett k o l ő n b ő z e t i ü z l e t, midőn a vevő vagy az eladó csak a kikötött vételár és leszámo-lá-skor fennálló tőzsdei napi árfolyam közt fennálló különbözetet fizeti. Az eladó nyer, ha az árak tovább esnek, a vevő akkor nyer, ha az árak emelkednek.

Komplikálja a szerencse játékot a létrejött kötések továbbadása, ami akként történik hogy a saját kötelezettségét A B-re, ez C-re és így tovább átruházza mely esetben az marad a szószban a ki a leszámo-lás határnapján utolsó. Mindezen ismert dolgokat azért megvilágítjuk fel, hogy a tőzsde üzemeit ép most midőn e célra a háborús hírek is felhasználhatók, megvilágítsuk.

A tőzsdei üzérkedés szerzte el van terjedve, a diplomácia nem egy tagja próbál szerencsét a tőzsdén, persze megbízott ügynöke közvetítésével. Mennyire valószínű ennél fogva, hogy a népek sorsának intézésében gyakran a spekuláció is mélyen belenyúl s megfoghatatlan dolgok történnek, melyek rugóit a tőzsdei kulisszák mögött lehetne megtalálnunk.

Ha hát egyéb fontos gazdasági okok nem tennék is szükségessé a tőzsdei különböző üzletek gyökere kiirtására törvényt, szükségessé teszi azt a nemzetek békeügye és azony gyanu elhárítása is, hogy némely diplomáciai sakkhuzások a tőzsdei üzérkedés érdekében történnek. (a)

Budapesti gabonatőzsde.

febr. 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	6	76	80	
»	77	7 65	7 80	8 21— 8 23
»	78	7 90	8 00	8 25— 8 30
Tiszavidéki	6	79		
»	76	8 00	8 05	8 0
»	78	8 10	8 15	8 25— 8 30
Pestvidéki	6	79		
»	76	7 90	8 05	
»	77	8 15	8 10	
Fehérmegyei	6	78		
»	76	8 20	8 25	8 20— 8 25
»	79	8 20	8 25	8 25— 8 30
Bácskai	6	77		
»	77	7 85	7 95	8 0
»	78	8 00	8 10	8 15— 8 20
»	79	8 00	8 10	8 2— 8 40
Észak magy	6	76		
»	77		80	
»	78		81	

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6 4— 6 50
» másodrendű	—	6 35— 6 40
Árpa takarmánynak	» 60—62	4 40— 4 60
» égetni való	» 62—64	5 40— 6—
» serfözdei	» 64—66	6 50— 8—
Zab	» 39—41	3 90— 6 80
Tengeri bánsági	uj	3 55— 3 60
» más nemű	»	3 20— 3 40
Repce bánsági	»	3 40— 3 50

Sertés vásár.

febr. 24

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon feüli súlyban) 51—52— krajczárig, közép (páronként 220—260 kilogrammon súlyban) 50—51 krajczárig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedősúlyban) 40—50 kraje árig.

Sertéslétszám: 1897. évi február 22-ik napján volt készlet 7895 darab, 1897 február hónap 23-én felhajtott 410 drb, 1897 február hónap 23-ik napján elszállított 196 drb, 1897 február hónap 24-ik napjára maradt

készletben 8109 drb. — A bizott sertés üzlet-irányzata élénk.

Budapesti konzum-sertésvásár. A fe-renczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi konzum sertésvásár jelentése február 16-áról: Erkezett: 318 dr. Elszállítottatott budapesti fogyasztásra 433 drb. vidékre 34 drb, elszállítatlan maradt 50 drb. — Na a piárak: 250—280 klgr. súlyban 51—52 kr. 300—380 klgr. súlyban 47—49 kr malacok — kr. különfélék 120—180 klgr súlyban 48—50 és 1/2 kr.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczeni sajtó fordítása —

(Folytatás.)

Midőn felegyenesedett, még egyszer bepislantott az övegabakon keresztül a hálószobába. Az alak mozdulatlanul feküdt az ágyban, most már habozás nélkül kinyitotta az ajtót. Egy tekintetre tisztába jött minden. Csak egy szó hörgött ki összeszorított ajkai közül: gyilkosság! Minden téovázására habozása megszűnt. A nagy vértócsán óvatosan keresztül lépett, mely a szőnyegen képezett borzalmas foltot, közel-dett az ágyhoz és az arcvonásokból felismerte azt a hölgyet, aki azt állította előtte, hogy a drágaköveket megrabolták. Szinte azt lehetett volna hinni, hogy aluszik, ha csak arczának változatlanul fájdalmas kifejezése nem árulta volna a halál merevségét. Halálának módja ép oly egyszerű, mint szörnyű volt. A nyakát álmában metszettek keresztül, mire abból lehetett következtetni, mert csak hálógíngben volt. — Egy körülmény azonban mindjárt feltűnt Barnes-nek, mely igen rejtélyesnek látszott, tudniillik az ajtó közelében a vértócsa? Teljes hatláb távolságra volt az ágy fejtől, mely alatt szinte volt egy második vértócsa, mi a sebből folyt ki s az ágyruhákon keresztül leszivargó vérből származott és a két vértócsa egymással nem is látszott összeköttetésben.

— Nos, gondolta Barnes, hála Istennek én voltam az első a helyen, tehát használjuk az időt, míg más jövevények össze nem zavarják itt a dolgokat, most előbb hát mindent pontosan szemügyre venni, minden körülménynek a jelentőségét tanulmányozni.

A szobácska tulajdonképen egy nagyobb fajta a lakószobával összekötött alkoven volt, mely eredetileg ebédőnek is használtatható. Az egyetlen ablaka egy körül falazott levegőztető csatornára nyílt és az egyik sarokban esinosan metszett kandalló volt, most Barnes, hogy jobban lásson a szobában a lakószoba üveges ajtaján félrehúzta a függönyöket. És amint most körütekintett, mindjárt két körülmény is tűnt a szemébe: először a mosdó asztalon a mosdó tal félig tele volt vízzel, melynek a színe azt árulta el, hogy a gyilkos távozása előtt lemosta az áruló vérfoltokat; másodsor, hogy a kandallóban egy csomó hamu volt.

— A bitang tehát elégette, ami ellene bizonyíthatott volna, és a kezei is a legnagyobb hidegvérrel tisztogatta meg, mielőtt távozott volna. És mégis mit is mondott ez a Mitchel? »En addig mostam volna le a véryomokat a szőnyegről és a vért a kútya szájáról addig dörzsöltem volna le, míg még friss volt az a vér.« Ez esetben talán mégis sokáig kellett volna a vért mosogatnia? De magát megmosogatta. Hát ellehet azt képzelní, hogy volna ember, aki ilyen vére tette gondolvá fogadást merne tenni, hogy fel nem fogják fedezni? Ah! Lehetetlen! Barnes legalább így gondolkozott, miközben az előtte fekvő ténye ket tanulmányozta. — Előbb a hölgy öltözet darabjait vizsgálta meg, melyek egy szekre voltak lerakva. Kikutatva a zsebeket, de nem talált bennök semmit. Csupán azt tűnt fel neki, hogy az alsó szoknyából egy darab ki volt metszve, és amint utána nézett, hogy a többi más ruhadarabokból is hasonlóképen

egy-egy darab. Mintha villám gyuladt volna fel agyában. Ismét odament az ágyhoz vizsgálni kezdte a meggyilkolt ingét de rajta sem talált semmi féle jelet, — csak mikor a holttestet megfordította látta, hogy az ingből szinte kiván metszve a jegy.

— Ez megmagyarázza az ajtó melletti vértócsát, vélekedett Barnes. A bitang az ágyból felvette s közelebb vitte a viláosságához a testet, hogy annál hamarabb megtalálja s kivághassa a jegyet. Azután pedig ismét visszaczepele az ágyba, nehogy jövés-menés közben kerülgetnie kellessen a szobában. Micsoda hidegvérű gazember! De egy jelentékeny körülményre mégis következtethet ebből, hogy a megboldogult nem volt Mitchel Róza, máskülönbén a jegyet miért vagdalta volna ki a ruhákból, mikor a boldogult több ember előtt a fenti néven nevezte magát.

Most pedig a Barnes a kandallóból a pernyét sepepte reá nagy vigyázattal egy újságpapirosra közelebb merve vele az első szoba ablakához. Vizsgálatának két eredménye volt, hogy a gyilkos először a név betűivel megjegyzett, kivagdalt ruha szövet darabokat égette el, azután leveleket. És hogy ez ember, mily körütekintéssel járt el, bizonyosága volt ennek az is, hogy mily alaposan végezett el mindent, a lángok csupán egy gombot kimétek meg, mely valamelyik ruha darabon csünghetett, és néhány levéboritéknak a sarkát. Dühösen dobta vissza a pernyét a kandallóba és az íróasztalban kezdett kutatni. De hiába hűzgálta elő a fiókokat, nem talált semmit, kutatásai sikertelenek maradtak. Nem talált más egyebet, mint használatlan levélapirokat, közönséges boritékokat.

Es amidőn az alkovnába visszatért, hol a holttest feküdt, egy koffer tűnt a szemébe. Felnyitotta a fedelét, a tartalma össze-viszta volt hanyva. Látható volt, hogy sietve átku-tatta valaki, azután pedig rendetlenül vissza dobált belé mindent. Barnes egyenként sze-degette elő a tárgyakat és aggályosan meg-vizsgált minden egyest. A fehérenüekből es minden hasonnemű tárgyakból itt is ki volt vágva egy-egy darab, ahol azok rendszerin megosztak jegyezve lenni. Bizonyosan nagy okai lehettek a gazembernek, hogy mindenáron megakarta semmisíteni ennek a hölgynek a személyazonossági bizonyítékait, a gazfickó aligha farsztotta volna így magát, beszélgetett magában Barnes, midőn egy ruha darabot a kofferbe visszaakarván helyezni, papir nyiszorgást hallott, mintha csak a ruha zsebbe lett volna papiros? Belenyult a zsebbe s örömmel kiállott fel, látva, hogy valami írott dolgot talált. »Végre nyomon vagyok!« kiál-totta s a talált kincscsel átsietett a másik szobába, az ablakhoz, a következőket olvasva a papirosról.

A drágakövek jegyzéke:
Egy gyémánt, 15 1/4 karat . . . 15,000 dollár.
Egy smaragd, 15 1/2 karat . . . 15,000 „
Egy rubin, 15 3/4 karat . . . 20,000 „
Egy zafir, 10 karat . . . 5,000 „
Egy gyöngy, körteforma, fehér 15,000 „
Egy gyöngy, körtealaku, fekete 10, 00 „
Egy gyöngy, tojásdadalaku, fehér 5,000 „
Egy gyöngy, tojásdadalaku fekete 5,000 „
Egy kanári gyémánt 5,000 „
Egy topáz, 200 karat 5,000 „
100 000 dollár.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Emlékkönyvb. Ön napkeleti bölcsmondásokat kér tőlünk egy emlékkönyvb s mellékelve küldi ez esztendei kiegyenlített előfizetés nyugtáját is. — Mi megvagyunk hatva, írja tehát: »A bors kicsiny, de erős; a veres tők nagy, de nem erős, ki a fűt látott már ilyent?« Kérjük azonban, hogy legyen szives ezt a mondást berámáztatni, mert mi karácsonyig nem vagyunk hajlandók szolgálni másikkal.

Hírlapírók barátjának. Nagy tévedésben méltóztatik lenni a hírlapírói hivatás felől. — A hírlap íráshoz, hogy valaki hírlapírónak mondhatta magát, a szabadjegyeken és rendőrségi igazolványokon kívül

még szükségeltetik legalább harminczkét betűnek az alapos ismerése és egy jó mag szerénységgel párosult tisztesség. Az a rendőrségi hírlapírói igazolvány csupán a »kordonon belülre« való helyfoglalásra jogosít, de a hírlapírói címre és állásra még nem minősíteti az embert. — Vannak, voltak s lenni fognak különben mindig olyan szemtelen szarkák, akik a páva madár himes tollával szerettek ékeskedni, ilyen zsáner az ön »ugyn-e-vezett hírlapszerkesztő« ismerőse is, a ki talán azt sem tudná megmagyarázni mi réven jutott, ahhoz a rendőrségi zöld igazoló papiros-hoz? A figyelmeztetést nagyon szépen köszönjük s a szarka urat szemtelen kalandozásaival, melyekkel a szerkesztőségek bivatásos munkásait is alacsonyítja, mihelyt kapóra jön, példásan lefogjuk inteni. Egyedüli elszomorító az, hogy az ilyen alakokat még sokan ösztöndévesztik az olló és penna becsületes munká-saival.

H. Nánás. Kereskedő cézégeket és színészuőke-elvből nem ajánlunk.

V. Andor Arad. Az a bizonyos csizma história mielőttünk sem egészen ismeretlen, hogy azonban Debreczenben valamelyik szerkesztőt C z i m e l e s z n e k neveznék, arról nincs tudomásunk.

Debreczeni polgárnak. Holyben. — Sohase busuljon kigyelmed, a leányzó nem halt meg, csak aluszik! A városháza építés terve nem lett ám vég-leg elejtve, sőt mint értesülünk a főmérnöki hivatal megint készített egy újabb tervezetet, mely szerint japáni pagoda alakjában építenének egy új városházát a régi czivis városházára, a hová aztán felállítanák a Mikádó bronz szobrát is — a g y a g b ó l.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám. 163. XXXV-ik éreltet sz.

Ujházy Ede urnak harmadik vendégjátéka.

Pénteken 1897. évi február hó 26 án Ujházy Ede ur 3-ik vendégléleptével:

Péntek este.

Színmű 1 felvonásban. Irta: Szomorj Dezső. Személyek:

Aron rabbi	Ujházy Ede ur
Jób	Bartha István
Samuel	Vágó István
Dobbay Ákos	Vidor Dezső
Eszter	Molnár Rózsi
Eva	Némethy Jolán

Színhely: Kauszth felsőmagyarországi falu. Ezt követi:

Szép Galathea.

Mythologiai víg operette 1 felvonásban, írta: Toby Hevriois, zenéjét szerzette: Soupe Ferencz, fordította: Latabár.

Személyek:

Pygmaeon szobrász	Sz. Nagy Imre
Ganymed szolgája	Kállay Lujza
Mydas műbarát	Püspöky Imre
Galathea szobor	B. Ruzsinszky I.

Történik Cyprus szigetén Pygmaeon műtermében. Végül:

Katonásan.

Vigjáték 1. felvonásban, írta: Andre-ánszky Jenő.

Személyek:

Gárday Albert ny. huszárh.	Ujházy Ede
Jolán özv. Berendy) unoka-	Molnár Rózsi
Olga) bugai	Szabó Irma
Lengei Emil, miniszt. titkar	Vidor Dezső
Huszár Elemér hírlapíró	Benedek Gyula
Gyuri inas Gardayná	Makray Dénes

Történik a Gárday lakásán, idő: jelen. Szombaton, február 27-ikén 36-ik bérlétszű-netben Ujházy Ede ur 4-ik felléleptével:

Constantiu abbé.

Vigjáték 3 felv. irták: Denacouralle és Halevy.

r 25.

majd ismét szállasakor czra érte.

papíron. Az kezendők árfoylamok a másik g bekeker fogva az e remény-onban e l- z ugyneve t, midőn öttött vétel i napi árfo- fizeti. Az tek, a vevo k.

ot a létre ént történi k, ez C-re en az ma- atárnapiján zért melá- ép most s felhasz-

l van ter- gja próbá- bizott ügy- zini enné- intézésébe belenyul s k, melvek éhetne fel-

i okok nem tülönözeti st, szüské- ye és azon plomácziai érdekéhen (a)

de. febr. 24. övetkezők

Ar 100 klg	
8.20—8.23	
8.25—8.30	
8.25—8.30	
8.30—8.35	
8.20—8.25	
8.25—8.30	
8.30—8.35	
8.40	

kilogram	
6.50	
6.40	
4.60	
6.	
8.	
6.80	
3.60	
3.40	
3.50	

or. 24. : Nehéz sulyban) t 220— jezárig- terjedő- r 22-ik február febru- 96 drb, maradt

Legfinomabb rum,

melynek

beszerzési ára

3 forint 20 kr volt literenkint

most 1 frtért

kepha ó

vb. Leidenfrost Armin üzletében.

Tömeggondnok.

Kiadó lakás.

Igen esinos két szoba, előszoba, honyha, kamara, pincze, egészséges száraz lakás május 1-től kiadó.

Értekezhetni Nagy-uj-utca 1686 sz. a.

Használt üzletajtó

és **kirakat** azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatok Bérczy Pálhoz **Csökmő** intézendők.

Üzleti jelentés.

Van szerencém a t. közönséget értesíteni, hogy Budapest, IV. ker., Vaczi-utca 16. sz. a. üzletemet a hallatlan házbérfelemelés folytán f. é. február hó 1-től kezdve ideiglenesen megszüntetem. Fennálló virágasztal, ugy-zinte másféle növénydíszítéseket, csokrokat, koszorúkat stb. továbbra is VII. ker. Gizella-uti kertészeti telepemről fenntartom és igyekezni fogok e tekintetben a n. é. közönség partfogását a jövőben is kiérdemélni. Egidőjüleg az irántam tanúsított eddig nagymérvű bizalomért hálás közönetemet nyilvánítva, maradok

tisztelettel

Szelnár Vilmos

mű- és keresk. kertész Budapest VII., Gizella-ut 45-47.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvény-nél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter ezéjegy-zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Meghívás.

A Közgazdasági bank részvénytársaság

V-ik évi

rendes közgyűlést

1897. évi február hó 28-án d. e. 10 órakor tartja meg

Debreczenben, a városháza nagy tanácstermében,

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál, vagy Budapesten a magyar- ipar és kereskedelmi banknál leteszik.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1896. évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán:
3. Határozat hozatal a múlt évi nyeresémi felosztására és az igazgatóság e tárgybani indítványára vonatkozólag.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása, vagy megtagadása feletti határozat hozatal.
5. Alapszabályaink értelmében sorsolás útján kilépett 2 igazgatósági tag helyének 3 évre s az időközben leköszönt 1 igazgatósági tag helyének egy évre leendő betöltése.
6. Az igazgató-tanácsból sorshuzás útján kilépett 6 tag helyének 3 évre leendő betöltése.

Debreczenben, 1897. február 2-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

JEGYZET: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a részvényesek rendelkezésére áll.

Gyümölcsfa vadoncok és nemes ojtványok eladása.

(Vadoncánál 3-5-10.000 drb. vételnél 5-10-15 százalék engedmény!)

A rendkívül gazdag gyökérezeti életerős vadoncok erősség szerint egyenlő vastagságokra vannak válogatva, mely végtelenül nagy előny a rendelőre nézve, ezenfelül az árak is mérsékeltek, illetve igen alacsonyak.

3-5 éves állandó, vagyis termő helyükre kiültethető és ott azonnal beajtható vadoncok:

I. minőségű	20 mli m. vastag	100-ra 10	forint
II. "	15 mli méter	100-ra 5	"
III. "	12 mli m.	100-ra 2.50	"

Közbeli nemesítésre alkalmas 2-3 éves vadoncok.

I. minőségű	10 mli	100-ra 2	frt 1000-re 18	frt.
II. "	7 mli	100-ra 1.60	" 1000-re 4	"
III. "	6 mli	100-ra 1.20	" 1000-re 11.50	"

Nyári szemzésre alkalmas 1-2 éves vadoncok.

I. minőségű	5 mli	100-ra 1	frt 1000-re 9.50
II. "	4 mli	100-ra 0.80	" 1000-re 7.50
III. "	3 mli	100-ra 0.60	" 1000-re 5.50

Vadoncok a következőkben rendelhetők meg: körte, alma, doucin, paradicsom, birs, prunus myrobolana, szent jouljen, kökény, sárga barack, mandula, őszibarack, fekete meggy, sajmeggy, (prunus mahaleb) eper.

A rendelés fogadtatása illetve összeállításánál a fenti (vonallal jelzett) méretek pontosan betartatnak.

Gazdasági célokra alkalmas 4-5 éves (nem ojtott) eperfából igen nagy készlet van. A csemeték drája 25 kr; 100 drb. ára 2 frt, 1000 drb. ára 170 frt. A gyengébbek arányilag olcsóbbak. Mindezen vadoncok megrendelhetők.

UNGHVÁRY SÁNDOR gyümölcsfa-iskolájában CZEGLÉDEN.

Ugyancsak fenti cégnél kaphatók magas törzsű és törpére nevelt körte, alma, szilva, őszibarack, kajsza, cseresznye, meggy, eper, birs és noszpolya csemeték is a köv. ár mellett.

Az 1-2 éves igen szép csemeték darabja	15-20 kr.
a 2-3 " " " " " " " "	25 kr.
a 3-4 " " " " " " " "	30 kr.
a 4-5 éves legerősebbek darabja	35 kr.

Nagyobb vételnél árengedmeny adatik.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!